

29. møde.

Fredag den 21. november kl. 13.

Formanden: Udenfor dagsordenen har det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard ordet for at fremsætte et tidligere anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg skal tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om fremme af udbyttedeling. Et lovforslag af samme indhold fremsatte jeg på det radikale venstres vegne i fjor her i tinget den 26. oktober, og jeg skal henvise til de udtalelser, jeg da fremsatte; de findes i folketings-tidenden sp. 518.

Som bekendt tager forslaget sigte på at fremme interessefællesskabet indenfor den enkelte større bedrift mellem arbejdere, funktionærer og arbejdsgivere, så at der herigennem opnås øget produktion til gavn for samfundet som helhed. Lovforslaget tilsigter ved samarbejde mellem erhvervs-livet og repræsentanter for samfundet at finde frem til de former for udbyttedeling, der passer for de forskellige bedrifter og erhvervsområder, ligesom forslaget tilsigter ved visse former for skattelettelse at opmuntre til indførelse af udbyttedeling i erhvervslivet.

Det tilsvarende lovforslag var jo sidste vinter genstand for en omfattende udvalgs-behandling. Der tilvejebragtes under denne behandling et betydeligt materiale til belysning af, i hvilken udstrækning udbytte-delingstanken var nået frem i de forskellige lande, og der fandt en indgående drøftelse sted i udvalget af selve lovforslagets be- stemmelser.

Man kan vel sige, at det under udvalgs-behandlingen viste sig, at der ikke syntes at være mulighed for lovforslagets gennem-førelse, men det var dog mit indtryk, at der efterhånden under forhandlingerne opstod så megen forståelse og interesse for de tanker, der ligger til grund for forslaget, at der er al grund til at fortsætte forhand- lingerne i denne samling. Det kan vist også siges, at der i den forløbne tid har vist sig stigende interesse derfor i mange befolk- ningskredse.

Jeg kan iøvrigt henvise til de udførlige bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og skal her indskrænke mig til at understrege et enkelt synspunkt, som efter min mening i denne forbindelse bør gøre indtryk på alle.

Der tales fra alle sider og ved enhver lej- lighed om nødvendigheden af en øget pro- duktion. Der er ikke tvivl om, at de tek- niske muligheder derfor er tilstede, idet nye arbejdsmetoder, nye opfindelser, ra- tionalisering af arbejdets organisation øger disse muligheder; men samtidig er det en kendsgerning, at produktionen stagnerer. Jeg vil udtrykke det sådan, at vane og træghed, modstand mod forandringer og usmidige tariffer hindrer indførelse af ny teknik, nye materialer og nye arbejdsme- toder, ligesom utilfredsstillende akkord- systemer modvirker produktionsmæssige fremskridt. Der kan efter vor opfattelse overhovedet ikke herske tvivl om, at langt de største muligheder for øget produktion og øget velstand gemmer sig i det ene spørgsmål: om en ny ånd kan fremtrylles på stadig flere arbejdspladser gennem nye lønningsformer, der sikrer, at alle, der med- virker i bedriften, får deres rimelige andel i den øgede produktion. Det bagstræb, der endnu sidder til højbords indenfor visse ar- bejdsgiverkredse og visse fagforeningskredse, må overvindes. Den tilstand f. eks., hvor visse arbejdsgiverkredse ved direkte tryk søger at hindre enkelte virksomheder i at indføre en form for udbyttedeling, som virk- somheden selv anser for gavnlig, kan og bør ikke opretholdes. Vi ser sådan på det, at i de store virksomheder er en form for ud- byttedeling simpelthen den logiske konse- kvens af samarbejdsudvalgenes indførelse i virksomhederne, og dette lovforslag har da til formål at bane vej for denne opfat- telse. Jeg anbefaler lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Formanden: Eksemplarer af det nu frem- satte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 15 medlemmer til et udvalg an- gående forslag til lov om beskatning af frugt- plantager [af Skytte m. fl.]

Valgt blev: *Poul Hansen (Svendborg), Kjældgaard, Hans Knudsen, Johs. E. Lar- sen, Carl Petersen, Smørum, Hans Conrad*